

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Психологія (практична психологія)»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю **053 Психологія**

галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки**

Кваліфікація **Практичний психолог**

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ

О.А. Семенюк

(протокол № 12 від «29» травня 2017 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2017 р.

Ректор О.А. Семенюк

(наказ № 701-ун від «31» травня 2017 р.)

Кропивницький – 2017 р.

I. Передмова

1. Внесено

кафедрою практичної психології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

2. Затверджено

наказом ректора Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка від 31 травня 2017 р. № 70/1-ун як тимчасовий документ до введення стандартів вищої освіти за спеціальністю

3. Введено вперше

4. Розробники

Розроблено робочою групою у складі:

- Гейко Євгенія Вікторівна – доктор психологічних наук, доцент (гарант освітньої програми);
- Міненко Ольга Олександровна – кандидат психологічних наук, доцент;
- Радул Ірина Геннадіївна – кандидат психологічних наук, доцент.

ІІ. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія (практична психологія)
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Магістр психології
Професійна(і) кваліфікація(ї)	Практичний психолог (Наказ МОН від 28.12.2006 № 864) Сьомий кваліфікаційний рівень за НРК (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341)
Кваліфікація в дипломі	Практичний психолог
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення, функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: набуття фундаментальних знань про природу, функції та механізми психіки, про методи дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: володіти методами теоретичного та емпіричного дослідження, валідними, стандартизованими психодіагностичними методиками, методами аналізу даних, технологіями психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші залежно від спеціалізації).</p>

	Інструменти та обладнання: здатність використовувати різноманітні психологічні прилади, комп'ютерну техніку, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних, що дозволяють досягати цілей навчання та професійного розвитку.
Академічні права випускників	<p>Можливість навчання за програмами: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-ЕНЕА та 8 рівня EQF-LLL</p> <p>Можливість здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні.</p> <p>Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти, аcadемічної мобільності</p>
Працевлаштування випускників	<p>Випускники можуть працювати на посадах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичний психолог у закладах освіти; - практичний психолог на підприємстві; - менеджер з персоналу; - практичний психолог, консультант в органах державної влади та управління; - психолог – консультант.

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

<p>Обсяг освітньо-професійної програми магістр становить 90 кредитів ЄКТС.</p> <p>79% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені даною освітньою програмою.</p> <p>Рішення про визнання та перезарахування кредитів та їх обсягів за програмами базової та небазової освітніх програм за відповідним освітнім рівнем, накопичених в інших вітчизняних та\або іноземних учасників освітнього процесу приймається вищим навчальним закладом відповідно до «Положення про порядок реалізації права на аcadемічну мобільність».</p>

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та\або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 5. Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність. 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 8. Здатність розробляти та управляти проектами. 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. 2. Самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості. 3. Обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності. 4. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. 5. Організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. 6. Налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. 7. Приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. 8. Оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. 9. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. 10. Аналізувати і впроваджувати у практику результати наукових і прикладних досліджень.

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки здобувача вищої освіти	<ol style="list-style-type: none">1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки, робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.4. Уміти аналізувати специфіку психології взаємодії людей у сфері цивільно-правової регуляції.5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.6. Використовувати різні техніки та психологічний інструментарій психологічної допомоги, спрямований на активізацію внутрішніх ресурсів клієнта.7. Проводити психокорекційну роботу із застосуванням методів і прийомів різних напрямів психотерапії.8. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотний зв'язок, оцінювати якість.9. Обирати оптимальні форми організації просвітницької діяльності, зокрема, у вивченні психології, з використанням сучасних інформаційних технологій.10. Вести перемовини з колегами, доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.11. Вирішувати складні фахові завдання (практичні та дослідницькі) з опорою на доступні ресурси.12. Ідентифікувати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про передачу суміжникам, звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.13. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності14. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.15. Втілювати результати наукового пошуку у практичну діяльність.
---	---

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: - публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота як форма підсумкової атестації дає змогу оцінити рівень засвоєння здобувачем теоретичних знань, ступінь практичної підготовки та здатність до самостійного розв'язання прикладних задач у діяльності психолога.</p> <p>Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом та запобігання академічного плагіату кваліфікаційні магістерські роботи розміщені на web-ресурсах ЗВО або відповідного структурного підрозділу.</p> <p>Кваліфікаційна магістерська робота допускається до захисту перед атестаційною кваліфікаційною комісією за умови її відповідності вимогам, затвердженим «Положенням про кваліфікаційні роботи» ЗВО.</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	<p>До захисту кваліфікаційної магістерської роботи допускаються здобувачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.</p> <p>Умовою допуску здобувача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до наукових робіт, рішення випускової кафедри про успішний попередній захист, рецензії фахівця з галузі та відгуку наукового керівника.</p> <p>Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому ЗВО порядку</p>

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 1 липня 2014 року / Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37-38.

2. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К. : Соцінформ, 2010. – 746 с.

3. Національна рамка кваліфікацій / Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266.

5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»; Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Ереван, 2015.

6. International Standard Classification of Education ISCED-F (МСКО-Г) 2013.

Таблиця 1.

**Матриця відповідності
визначених освітньо-професійною програмою компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	+	+		+
3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).		+		+
4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.		+		
5. Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.	+		+	+
6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).		+	+	+
7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.				+
8. Здатність розробляти та управляти проектами.	+	+	+	+
9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети		+	+	
10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.	+	+		
2. Самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.	+	+		+
3. Обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.	+	+		+
4. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну,		+	+	+

консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.				
5. Організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.	+		+	
6. Налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.			+	+
7. Приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.		+		+
8. Оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.		+		+
9. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.		+	+	+
10. Аналізувати і впроваджувати у практику результати наукових і прикладних досліджень.		+	+	+

IX. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗП.1.1.1	Філософія науки	3	залік
ЗП.1.1.2	Цивільний захист	3	залік
ПП.2.1.1.1	Сучасні освітні технології у викладанні психології	5	залік
ПП.2.1.1.2	Методологія психологічних досліджень	4	екзамен
ПП.2.1.1.3	Технології роботи практичного психолога	4	екзамен
ПП.2.1.1.4	Психологія духовності	4	екзамен
ПП.2.1.1.5	Економічна психологія	5	екзамен
ПП.2.1.1.6	Юридична психологія	4	екзамен
ПП.2.1.1.7	Активне соціально-психологічне пізнання	4	залік
ПП.2.1.1.8	Психолінгвістика	4	залік
ПП.2.2.1.1	Виробнича практика «Психологічна служба в установах та організаціях»	14,4	диф.залик
ПП.2.2.1.2	Кваліфікаційна робота (Теоретичні основи та технології роботи практичного психолога)	12,6	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		67	
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1.			
ВПП.2.1.2.1	Позитивна психотерапія	4	екзамен
ВПП.2.1.2.2	Психологія впливу	5	екзамен
ВПП.2.1.2.3	Проективні методи в психології	4	екзамен
ВПП.2.1.2.4	Спецпрактикум з індивідуального консультування	3	залік
ВПП.2.1.2.5	Гештальт-терапія	4	залік
ВПП.2.1.2.6	Основи сугестії	3	залік
Вибірковий блок 2.			
ВПП.2.1.2.7	Психологічна допомога в екстремальних ситуаціях	4	екзамен
ВПП.2.1.2.8	Психологія менеджменту	5	екзамен
ВПП.2.1.2.9	Когнітивна психологія	4	екзамен
ВПП.2.1.2.10	Супервізія у психологічній практиці	3	залік
ВПП.2.1.2.11	Психоекологія	4	залік
ВПП.2.1.2.12	Методи роботи з психомалюнком	3	залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

Структурно-логічна схема ОП

І семестр

№	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1.	Методологія психологічних досліджень	4	екзамен
2.	Технології роботи практичного психолога	4	екзамен
3.	Психологія духовності	4	екзамен
4.	Юридична психологія	4	екзамен
5.	Активне соціально-психологічне пізнання	4	зalіk
6.	Психолінгвістика	4	зalіk
7.	Філософія науки	3	зalіk
8.	Цивільний захист	3	зalіk
Загальний обсяг за І семестр		30	

ІІ семестр (Варіант 1)

№	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1.	Позитивна психотерапія	4	екзамен
2.	Психологія впливу	5	екзамен
3.	Проективні методи в психології	4	екзамен
4.	Економічна психологія	5	екзамен
5.	Сучасні освітні технології у викладанні психології	5	зalіk
6.	Спецпрактикум з індивідуального консультування	3	зalіk
7.	Гештальт-терапія	4	зalіk
8.	Основи сугестії	3	зalіk
Загальний обсяг за ІІ семестр		33	

ІІ семестр (Варіант 2)

№	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1.	Психологічна допомога в екстремальних ситуаціях	4	екзамен
2.	Психологія менеджменту	5	екзамен
3.	Когнітивна психологія	4	екзамен
4.	Економічна психологія	5	екзамен
5.	Сучасні освітні технології у викладанні психології	5	зalіk
6.	Супервізія у психологічній практиці	3	зalіk
7.	Психоекологія	4	зalіk
8.	Методи роботи з психомалюнком	3	зalіk
Загальний обсяг за ІІ семестр		33	

ІІІ семестр

№	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1.	Виробнича практика «Психологічна служба в установах та організаціях»	14,4	диф.залік
2.	Кваліфікаційна робота (Теоретичні основи та технології роботи практичного психолога)	12,6	захист
Загальний обсяг за ІІІ семестр		27	

Таблиця 2.

**Матриця відповідності
визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей**

спрямований на активізацію внутрішніх ресурсів клієнта																			
7. Проводити психокорекційну роботу із застосуванням методів та прийомів різних напрямів психотерапії	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість	+	+		+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+
9. Обирати оптимальні форми організації просвітницької діяльності, зокрема, у вивченні психології, з використанням сучасних інформаційних технологій	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10. Вести перемовини з колегами, доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.	+	+			+	+	+	+		+				+	+	+	+	+	+
11. Вирішувати складні фахові завдання (практичні та дослідницькі) з опорою на доступні ресурси.	+	+	+	+	+		+	+	+				+	+	+		+	+	+
12. Ідентифікувати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про передачу суміжникам, звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.	+			+	+	+		+	+					+	+	+			
13. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.	+	+				+	+	+		+			+	+		+	+	+	+

14. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.	+			+	+			+			+	+					+	+		+
15. Втілювати результати наукового пошуку у практичну діяльність.	+	+	+	+		+	+	+			+			+	+	+	+	+	+	